

SPLOŠNA BOLNIŠNICA NOVO MESTO

Osnovno paliativno oskrbo lahko odlično nudi izbrani družinski zdravnik skupaj s patronažno medicinsko sestro. V 20% so potrebni postopki, ki zahtevajo obravnavo v okviru bolnišnice.

Osnovni namen paliativne oskrbe je izboljšati kakovost življenja bolnika in njegovih bližnjih s postopki in ukrepi, s katerimi se zagotovijo ustrezno prepoznavo, oceno in obravnavo problemov neozdravljivo bolnih.

Paliativni pristop v obravnavi bolnika naj bi se pričel že zgodaj po diagnozi neozdravljive bolezni in naj bi se sprva prepletal z zdravljenjem usmerjenim k upočasnjevanju osnovne bolezni. Z napredovanjem osnovne bolezni pa običajno paliativna oskrba v obravnavi prevlada in se nadaljuje z obravnavo v procesu umiranja, smrti in žalovanja. Oskrba umirajočega bolnika je zgolj del celostne paliativne oskrbe. Paliativna oskrba ni ustrezna zgolj za bolnike z neozdravljivim stadijem raka, temveč je sestavni del zdravstvene oskrbe bolnikov s kroničnimi boleznimi srca, ožilja, pljuč, nevrološkimi obolenji (npr. kronična srčna okvara, kronična obstruktivna pljučna bolezen, demenca,...) in pri starostnikih z geriatričnimi sindromi.

Splošna bolnišnica Novo mesto

Šmihelska cesta 1, 8000 Novo mesto
mobilni telefon: 031 259 430
elektronski naslov: paliativni.tim@sb-nm.si

OBMOČNO ZDRUŽENJE RDEČEGA KRIŽA NOVO MESTO

Območno združenje Rdečega križa Novo mesto lajša stiske ljudi z materialno pomočjo v obliki toplih obrokov, prehranskih paketov in donirane hrane ter finančnih pomoči za najnujnejše življenjske stroške. Nudi letovanja za otroke in starejše in počitnikovanja za socialno šibke družine. V okviru psihosocialne pomoči ponujajo svetovanje in informiranje ter aktivnosti medgeneracijskega središča. Mreža prostovoljcev in strokovnih delavcev zagotavlja storitve na območju osmih občin in 35 krajevnih organizacij. Pri projektu Integrirana mreža paliativne oskrbe in nevladnih organizacij (NVO) nudi obiskovanje uporabnikov na terenu s svetovanjem, se povezuje z NVO, pridobiva prostovoljce in uporabnike ozavešča o paliativnih programih.

Območno združenje Rdečega križa Novo mesto (OZ RKS Novo mesto)

Ulica Slavka Gruma 54a, 8000 Novo mesto
mobilni telefon: 040 532 122
elektronski naslov: ms.ozrknm@gmail.com

SLOVENSKO DRUŠTVO HOSPIC

Slovensko društvo Hospic je nevladna, neprofitna, humanitarna in prostovoljska organizacija, katere poslanstvo je sočutna, celostna oskrba umirajočih in njihovih svojcev, ki se po smrti nadaljuje s podporo žalujočim otrokom, mladostnikom in odraslim.

Hospic udejanja socialni model oskrbe, ki upošteva vse razsežnosti človeka (telesno, duševno, odnosno in duhovno), z zavedanjem, da je umiranje veliko več kot le medicinski proces.

Hospic oskrba od vsega začetka obravnava pacienta kot osebnost z biografijo, s svojci, prijatelji, spomini, sedanjostjo in prihodnostjo ne glede na to, kako kratka bo ta prihodnost. Hospic oskrba nudi podporni sistem pacientu, da ta lahko živi kolikor je to le mogoče dejavno življenje do smrti, kljub vsem problemom, ki spremljajo napredujočo bolezen.

Ob skrbi za pacienta nudi tudi podporni sistem celotni družini v času bolezni družinskega člana in po njegovi smrti.

Slovensko društvo Hospic

Območni odbor Dolenjska, Posavje in Bela Krajina
Rozmanova ulica 1, 8000 Novo mesto
mobilni telefon: 051 454 845
elektronski naslov: dolenska@hospic.si

UNIVERZA V NOVEM MESTU FAKULTETA ZA ZDRAVSTVENE VEDE

Fakulteta za zdravstvene vede (FZV) Univerze v Novem mestu je osrednja visokošolska in raziskovalna ustanova v Jugovzhodni Sloveniji, ki izobražuje, raziskuje in svetuje, zlasti na področju zdravstvenih ved. To uresničuje s kakovostnimi študijskimi programi, z njihovim posodabljanjem in prilaganjem mednarodnim standardom in potrebam okolja. S svojim delovanjem je fakulteta povezovalca med zdravstvenimi, socialno varstvenimi in drugimi zavodi, društvi, podjetji in skrbi za prenos teoretičnega znanja in rezultatov raziskovanega dela v prakso ter dobrih praks v pedagoški proces.

FZV že vrsto let izvaja program paliativne zdravstvene nege in tako skrbi za kontinuirano izobraževanje študentov zdravstvene nege za zagotavljanje ustrezne paliativne oskrbe v kliničnem okolju (bolnišnica in domače okolje v okviru patronažne dejavnosti), s projektom pa želi usposobiti in opolnomočiti tudi neformalne oskrbovalce, ki dnevno zagotavljajo oskrbo svojim bližnjim v domačem okolju.

Univerza v Novem mestu Fakulteta za zdravstvene vede

Na Loko 2, 8000 Novo mesto
telefon: 07 393 00 21
elektronski naslov: fzv@uni-nm.si

INTEGRIRANA MREŽA PALIATIVNE OSKRBE IN NEVLADNIH ORGANIZACIJ

Paliativna oskrba je aktivna celostna obravnava bolnikov z neozdravljivo boleznijo in podpora njihovim bližnjim.

Področja paliativne oskrbe obsegajo obvladovanje telesnih, psiholoških, duhovnih in socialnih problemov. Pri paliativni oskrbi sodelujejo zdravstvene ustanove, socialnovarstveni zavodi in nevladne organizacije.

Kaj je paliativna oskrba?

Paliativna oskrba je celostna oskrba bolnikov, ki so v zadnji fazi bolezni, ko bolezn ni več možno ozdraviti in imajo postopno vedno hujše težave, (ki) katere jim omejujejo (normalne) vsakdanje aktivnosti.

Paliativna oskrba (omogoča) nudi pomoč tudi bolnikovim bližnjim (svojcem in ostalim najbližjim), ki se pri napredovanju bolezni in slabšanju zdravstvenega stanja bolnika soočajo z izgubo in žalovanjem.

Kaj je paliativna medicina?

Paliativna medicina je posebna veja v medicini, ki se ukvarja z zdravljenjem težav, ki jih različne bolezni povzročajo, ne ukvarja pa se z zdravljenjem same bolezni. Pri oskrbi sodelujejo osebni zdravnik, zdravniki specialisti in zdravstveno osebje z dodatnim znanjem iz področja paliativne oskrbe.

Ali je paliativna oskrba namenjena samo bolnikom z rakom?

Ne, v obravnavo sodijo vsi bolniki z napreduvala neozdravljivo obliko bolezni in imajo hujše težave.

Paliativna oskrba ni ustrezna zgolj za bolnike z neozdravljivim stadijem raka, temveč je sestavni del zdravstvene oskrbe bolnikov s kroničnimi boleznimi srca, ožilja, pljuč, nevrološki obolenji (npr. kronična srčna okvara, kronična obstruktivna pljučna bolezen, demenca,...) in pri starostnikih z geriatričnimi sindromi.

Kaj pomeni celostni pristop?

Težave bolnika v zadnji fazi bolezni so lahko zelo različne. Nekateri imajo zdravstvene težave, drugi se soočajo s psihološkimi težavami, nekateri pa z ekonomskimi težavami zaradi izpada dohodka bolnika ali negovalca.

Zato v paliativni oskrbi k pacientu pristopimo celostno in naredimo individualen načrt oskrbe, ki je prilagojen posamezniku. V paliativni obravnavi je zelo pomemben enakopraven in aktiven odnos z bolnikom in njegovimi bližnjimi, ki zagotavlja, da so bolnikove vrednote in želje upoštevane v kliničnih odločitvah.

Celostni pristop sestavljajo različne službe javne infrastrukture (zdravstvo, CSD, ZPIZ, Centri za krepitev zdravja) in nevladnih organizacij (Slovensko društvo Hospic, Rdeči križ) in predstavniki različnih veroizpovedi.

Kakšne zdravstvene težave so pogoste?

Človek se najbolj boji bolečine. V današnjem času res ne smemo dovoliti, da bi človek trpel zadnje dni življenja. Za lajšanje bolečin imamo celo paleto zdravil. Protibolečinska zdravila so v obliki tablet, kapljic, podjezičnih tablet, obližev, pa vse do protibolečinskih črpalk, ki so pripravljene prav za paciente, ki so v domači oskrbi. Protibolečinska zdravila individualno prilagajamo za vsakega posameznika.

Kdo na Dolenjskem izvaja paliativno medicino?

PO se izvaja na vseh nivojih zdravstvenega varstva. Na primarnem nivoju so to osebni izbrani zdravniki in patronažne medicinske sestre. Na sekundarnem nivoju, v Splošni bolnišnici Novo mesto pa se izvaja ambulanta za paliativno oskrbo in mobilni paliativni tim.

Kako se lahko pacienti vključijo v paliativno oskrbo v Splošni bolnišnici Novo mesto?

Za obravnavo v ambulanti za paliativno oskrbo potrebujete napotnico, ki jo lahko izda osebni izbrani zdravnik, lečeči specialist ali onkolog. V ambulanto se lahko naročite, tako da pokličete na telefonsko številko ali pošljete elektronsko sporočilo z osebnimi podatki. V najkrajšem času vas kontaktiramo in se dogovorimo glede predvidene obravnave.

Kako se pogovarjati s hudo bolnimi?

Sprejemanje bolezni oziroma hudi dogodki v življenju potekajo preko več faz. Bolniki (in njegovi bližnji) potrebujejo čas za realno soočanje. V teh fazah se spreminja želja po pogovoru. pomembno je, da smo pri pogovorih odkriti, da vprašamo, ali se želi bolnik pogovarjati z nami in o kakšnih temah (včasih se ljudje radi pogovarjajo o temah, ki niso povezane z boleznijo ali zdravljenjem). Potrebno jim je prisluhniti in spoštovati, da je čas za pogovor omejen. Normalno je, da se razpoloženje bolnega lahko hitro spremeni in da bodo prišli tudi slabi dnevi, ko bo želel le mir.

Kako pristopiti k žalujočemu?

Žalujoči imajo do bližnjih različna pričakovanja in želje, vse to pa se v procesu žalovanja tudi spreminja. Ponavadi se žalujoči želi pogovarjati o svoji izgubi in stiski zaradi nje.

Žalujoči govori o umrlem (o njegovem življenju, osebnostnih lastnostih, navadah, izrečenih besedah, ...) in njunem odnosu, o smrti in vzroku zanjo (obdobje bolezni, trenutek, ko je žalujoči zvedel, da je njegov bližnji umrl, različni pomembni dogodki, ki so temu sledili, ...), o življenju brez umrlega in stiskah, s katerimi se sooča. Zanimajo ga izkušnje drugih z žalovanjem. Žalujoči govori tudi o različnih temah, o katerih se v njegovi družini ni govorilo (npr. določena čustva, različne travmatične izkušnje, nasilno vedenje, ...), so pa sedaj ob izgubi zanj postale pomembne. Žalujoči se pogovarja tudi o vsebinah, s katerimi misli preusmeri od izgube drugam, kar ga vsaj začasno čustveno in miselno razbremeni. Govori tudi o vsakdanjih temah, ki so trenutno zanj pomembne in se ne tičejo izgube.

Ali vsi žalujejo enako?

Proces žalovanja traja dalj časa, je odziv na izgubo, ki poteka v več fazah in poteka pri vsakem drugače. Med žalujočimi je v procesu žalovanja veliko razlik, tako zaradi faze žalovanja, v kateri so, kot tudi zaradi spola in starosti.

Ali vsi potrebujejo strokovno pomoč?

Če je stiska zelo intenzivna in/ali traja zelo dolgo, svetujemo obisk osebnega zdravnika, ki se bo odločil, ali bo žalujočega napotil v nadaljnjo obravnavo.

Kje lahko najdete dodatne informacije?

Več informacij na www.paliativnaoskrba.si

**mobilni
paliativni
tim**

Splošna bolnišnica Novo mesto
Specialistična ambulanta za paliativno oskrbo
elektronski naslov: paliativni.tim@sb-nm.si
spletni naslov: <https://www.sb-nm.si/las-dbk-integrirana-mreza-paliativne-oskrbe-in-nvo-2022-2023>

Naložbo sofinancirata Evropska unija iz Evropskega sklada za regionalni razvoj in RS. | Aktivnost se izvaja v okviru operacije Integrirana mreža paliativne oskrbe in NVO, ki je delno sofinancirana iz sredstev ESRR, pristop CLLD.

